

1929-03-18

AFSENDER

Ellen Sawyer

MODTAGER

Louise Brønsted

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Da

Dateringsbegrundelse:

Øverst s. 1 er skrevet "d. 14de og 18de
Marts - 1929"

Generel kommentar:

Otto Emil Paludan blev som
fuldmægtig boende på gården
Erikshaab efter Albrecht Warbergs
død og resten af familiens fraflytning.
Paludan/Pallam døde i 1929. Han var
barnløs og ugift. Både han og Hempel
Syberg testamenterede Warberg-
børnene en sum penge.
Tornøes Hotel ligger i Kerteminde.
Fru Berner, Christian Erbennen, Fru
Chenowitz og Dr. Torborg kendes
ikke.

Det er uklart, hvad der menes med, at
Putte/Elisabeth Mackie er godt
anbragt.

Instituttet er Det Fysisk-Kemiske
Institut på Blegdamsvej i København.
Johannes Nicolaus Brønsted var
professor ved dette sted, som også
blev familiens bolig fra 1930.

Omtalte personer:

Wilhelmine Berg
Julie Brandt
Thora Branner
Alhed Marie Brønsted
Ellen Brønsted
Else Birgitte Brønsted
Johannes Nicolaus Brønsted
Adolph Larsen
Andreas Larsen
Johanne Christine Larsen
Johannes Larsen
Marie Larsen
Christine Mackie
Elisabeth Mackie
Otto Emil Paludan
Hempel Syberg
Andreas Warberg
Laura Warberg

Torkild Warberg
Martin Warberg Larsen
Laura Warberg Petersen
Eskil Ørsted Hansen

Arkivplacering:
Kerteminde Egns- og Byhistoriske
Arkiv, BB3779

Trykt udgave:
Nej

Proveniens:
Gave til Østfyns Museer fra en
efterkommer af Louise Brønsted

DOKUMENTINDHOLD

Ellen takker for dugen. Hun havde en god fødselsdag. Nu ar hun været hos sine elever igen med rutebil og også til kortaften. Ellen har mistet indtægt pga. sygdom og vintervejr, men arven fra Paludan/Pallam og Onkel Syberg hjælper. Det er dejligt, at Christine/Mornine takket være samme arv kommer af med sin gæld.

Adolf/Agraren Larsen er på duktur. Johanne/Junge kan betale hans gæld med de arvede penge.

Martin/Manse Warberg Larsen skal konfirmeres og har været til overhøring i kirken. Ellen giver ham et fotografiapparat.

Ellen vil invitere Johanne/Junge Larsen på en udlandsrejse på et tidspunkt, hvor Laura/Bibe W. Petersen kan styre Adolf.

Der skal afholdes auktion på Erikshaab, og Ellen, Johanne og Andreas/Dede Warberg tager derned.

Mon Louise Brønsted kommer til Fyn i påsken?

Ellen har været til koncert.

Det er spændende med byggeriet af Instituttet.

Ellen er sparsommelig med mad. Hendes kat har fået en kæreste.

TRANSSKRIFTION

[Øverst s. 1 skrevet med blyant:]

Tante Elle

[Skrevet med blæk; Ellen Sawyers skrift:]

d. 14de og 18de Marts - 1929

Kæreste Lugge!

Tak for dine tre (3) Breve, - alle lige velkomne. Og Tak for den dejlige Dug, du sendte mig til min Fødselsdag. Den passer udmærket til mit "Spisebord" og jeg er meget glad ved den. Da jeg havde faaet den, opdagede jeg, at jeg jo egentlig trængte meget til den, da jeg kun har nogle smaa gamle Laser, - til smaa Selskaber, for jeg har rigeligt med store Duge. - Ja, det blev jo en ret stille Fødselsdag, da alle Gæsterne blev anmodet om at blive borte, - me-e-en! Jeg fik jo mange Opmærksomheder af Blomster og Breve og lille Junge kom om Aftenen og nød et Glas Vin og en Cigar. Hun er jo rask igen. Jeg var oppe det halve af Lørdag, - hele Søndag og ude hos Eleverne Mandag, men kun pr Rutebil. Nu cykler jeg igen. Vejene er fine og Vejret dejligt. Jeg har slet ingen Efterveer med Træthed og Sløjhed, - havde 7 Elever den første Mandag og var til Selskab om Aftenen og spillede L'hombre til 12 uden at mærke noget. I maa nu sige, hvad I vil, men de tykke har nu alligevel et Reservefond af Kræfter, som de tynde maatte ønske sig. Det har været en

mager Vinter, hvad Indkomster angaar, - 3 Uger syg og en Del Forsømmels paa Gr. af Vejret. Heldigvis faldt en Del af Vejret og Sygdommen sammen - (nu vrimler Gækker og Krokus op i Haven, - skønt der endnu ligger en Meters Sne i Ribsbuskene). Naa men det gør jo heller ikke noget med det Pengetab nu, da vi jo vælter i Penge, - takket være vores kære Pallam og gode gamle Onkel Syberg. Ja, Lugge, det er ogsaa rart at vi kan tænke, at han holdt sit Løfte til Mor, og at du vandt Chokoladen. Ja, hvor man under Mornine en lille glansfuld Periode. Den bliver vel ikke lang, - kender man hende ret. Men tænk, at komme ud af sin Gæld, - det maa da være herligt. Nej, Lugge, jeg vil ikke købe Livrente, ikke foreløbig da. Jeg vil eje 10,000 først. Dem skal jeg nok faa, naar jeg bare maa beholde Helsen en halv Snes Aar. Jeg har 6000 nu. De giver mig 270 om Aaret. 154 har jeg i Legater, det er 424. For dem kan jeg købe 500 Kr. Obligationer om Aaret. Saa kan du selv regne ud. - Man kan aldrig vide, hvordan det kan gaa. Jeg kunde jo faa Lyst til at købe mig en Forretning af en Slags, - det er i al Fald mere morsomt at have Pengene at manøvrere med, end at

2)

købe Livrente. - Foreløbig har vi jo ingen faaet endnu, men Dede skriver, at til 1ste April, omtrent, sender han os Pallams. Onkel Sybergs trækker vist længere ud. Stakkels Tutte maa jo ud med en vældig Arveafgift, - men det skrev jeg vist til Mornine. - - - Naa, saa vidt kom jeg igaar. Saa gik jeg over til Junge og spiste til Aften med Junge og Marie. Agraren var ude paa Togt. Han har sviret energisk nu, - jeg ved ikke hvor længe, - holdt op et Par Dage og har nu taget fat igen. At han dog ikke kan naa at drikke sig ihjel! Jeg tror al de Sprit virker preserverende. Junge er alligevel helt godt til Pas. De Penge har jo virket vældig stimulerende. Hun kommer ud af hans gamle Gæld, som altid har pint hende og kan ogsaa "røre sig lidt". Fattigdom er nu nedbrydende. Nu har hun ogsaa lige tjent 100 Kr. paa et Klaver, saa hun har købt Konfirmationsudstyr til Manse, - nyt Tøj og en Kasket og en Regnfrakke, - Sokker o.s.v. Det er jo paa Søndag. Palmesøndag. Der skal ikke være Spor af Festlighed, - kun mig og Is til Desert. Jeg giver ham et Fotografiapparat. Tutte har sendt 10 Kr, som jeg skal købe for. Jeg tænker jeg køber en Tegnebog (til Penge) for dem. De vil jo gerne have nogle af de traditionelle Gaver at vise frem Hvis I vil have Idèer, saa kunde jeg tænke mig en Æske Jetons, - han elsker jo at spille L'hombre, - el. Bøger om Fugle. el. Lommetørklæder. Sig til Mornine at hun ikke skal holde det hemmeligt for Ta Mis Pan ["Pan" indsat over linjen] Hun kan saamænd godt sende ham lidt. Vi har været saa beskedne med Konfirmationer i hele vores Børneflokk, saa det kan de gerne

paaskønne paa Manse. Iggar Eft. var han til "Overhøring" i Kirken. Jeg kom der over mens de klædte sig paa til at gaa derned. Det viste sig at Manse ikke kunde Trosartiklerne. Dem fik vi ham saa lært. Og han kunde ikke huske, hvad Salmer de skulde kunne. Heldigvis kom han da ikke op. De saa saa rørende ud, da de vandrede afsted derned. - Lugge, jeg har faaet saadan en god Idé. Jeg vil ogsaa flotte mig lidt med mine Rigdomme. Jeg vil invitere Junge til en lille Udenlandsrejse i Sommer! Rhin-rejsen, Køl'n og Holland. Vi snakker meget om det og Junge glæder sig saadan. - Det er saa sundt for hende ["for hende" indsat over linjen] at føle, at der ogsaa er lidt Fornøjelse i Verden for hende, - det er hun sandelig ikke forvænt med. - Vi vil køre i Rutebiler og se paa Landskaber og male og se paa Kunst naturligvis. det skal

3)

nok blive morsomt. Hvis I véd noget om Holland, - saa lad os det vide. - Saa jeg sparer af alle Livsens Kræfter * Jeg tænker vi kan gøre det for 600 Kr. Det skal være, naar Bibbe er hjemme og kan bremse Kalorius - ellers er det jo en fast Regel, at hans "Sygdom" indløber, saa saare Junge vender Ryggen til. Paa Mandag skal der være Auktion paa Erikshaab. Junge og jeg vil derned. Det kunde være, der var et og andet, vi vilde købe og desuden kan der tænkes at være noget endnu fra vores Tid, - bl.a. de gamle Bøger paa det store Værelse. Vi biler derned. Dede kommer. Det bliver jo vemodigt - men jeg synes, vi skal være der. Dede har taget Silhouetterne fra Spisestuen og hængt dem op i sin Stue. Det er rart synes jeg, - saa er de i Hus.

Kommer I ikke herover i Paasken??? Jeg skal ganske vist ud om Lørdagen, men det gør jo ingenting. Saa kunde I jo komme Palmesøndag, - være med til Manse og være med paa Erikshaab. - Eller er det for svært, lille Lugge? - Det vilde være yndigt om I kom en lille Foraarstur. Svar snarest. Jeg er spændt paa Las og Puf saa kom i Aftes. Jeg holder Øje med Huset, men [et ulæseligt ord indsat over linjen] har ikke set nogen spanke om dér endnu. Jeg maa op og se efter inden jeg cykler ud. - Jeg glæder mig til de er hjemme igen. Det er saa tomt naar de er væk. - I Aftes var jeg til Koncert paa Thornøe. Den var god. Fru Berner sang herligt og Chr. Erbenne spillede guddommeligt. Hvor han dog spiller vidunderligt. Fru Chenowitz akkompagnerede. Hun er lidt massiv og enevældig. -

Hvor er det morsomt at de er begyndt at grave paa Instituttet. Nu kan I rigtig holde Øje med det. Bare det nu ikke maa vare rigtig længe. - Og hvor dejligt, at du nu har Penge at planlægge med. Ellers havde der været en "aber" ved at flytte ind i et større Hjem. Det kostede mig adskillige Hundrede at flytte ind her, og det er da i det Smaa. - Maaske der paa

Erikshaab kunde findes et og andet, I kunde faa billigt. - Tænk over det!!!!
Jeg havde saadan et rart Brev fra Tutte i Dag. Det var saa morsomt at se lidt til hende i den Tid hun var i Odense. Hun er nu herligt, ["t" sidst i ordet overstreget] - det er Tutte. - Hvor er det dejligt at Putte er anbragt. Vi var sammen med Dr. Torborg til Thorkilds Daab og syntes saa godt om ham. -
[Indsat s. 3 i venstre margen; lodret:]
Ikke desto mindre flottede jeg mig i Lørdags med at købe en Kalveskank til 30 Øre. Det er anden Gang siden Jul at jeg har købt ind til Middag. Ellers lever jeg af [teksten fortsætter øverst s. 3; på hovedet] salte Sild og Hyldebærsuppe og Gaver. - Jeg faar Suppe til to Middage og Hachis til èn. - Naa, nu vèd jeg vist ikke mere denne Gang. 1000 Hilsner til jer alle, - ogsaa Lommes. Din Elle
[Indsat i venstre margen, s. 4; lodret:] Lille Mis har indgaaet Kammeratægteskab med en stor Slambert af en graa, vulgær Hankat med gule Øjne. Jeg fattet ikke lille Mis - den fine pæne Mis fra et godt Hjem! - Jeg driver ham væk 20 G. om Dagen.

Tante Elie

d. 14te og 18te Maarts - 1929

Næreste Lunge!

Tak for dine tre (3) Breve, - alle lige
velkomne. Og Tak for den dejlige Brev, der
sendte mig til min Fødselsdag. Min første
indvirkning til mit "Spisebord" og jeg er meget
glad ved den. Da jeg havde faaet den, opstod
jeg, at jeg jo egentlig haagte meget til den,
da jeg kun har nogle smaa gamle Lase!
til smaa Selskaber - for jeg har rejst med
store Luge. - Ja, det blev jo en ret stille
Fødselsdag, da alle Lasterne blev anmodet
om at blive borte - u-e-e-e! Jeg fik jo
mange Opmerksomheder af Blomster og Brev
og alle mange kom an Løften og med et
Glas Vin og en Lige. Men jeg var ijen.
Jeg var oppe det halve af Lørdag - hele Søndag
og var hos Elserne mandag, men kun for
Rutebil. Men cykler jeg ijen. Og en foto
af Vognen det lyt. Jeg har det ijen Løften
med Tæthed og Kjøb - havde 4 Lister den
første mandag og var til Selskab om Aften
og spillede L'Hombre til 12 ud af at være
nagt. Jeg var en Lige, hvad jeg vil, men
de tykke har mit aligvel et Reservefond
af Kjøb, som de tynde maatte smke

DB3779

27. det har vært en uagen Vinter, hvad
Julebørstene angaar, - 3 hjer Lys og en
del Forskønnelse paa Gr. af Vejret. Heldigvis
faldt en del af Vejret og Sygdommen kam-
men. (En vrimler Løkke af Røks op i
Kæben) - skønt der endnu ligger en Uetens Lue
i Ribbenene. Had men det gik jo heller
ikke noget med det Røgetab nu, da vi jo
vælter i Røge, - talst bare paa bare Palladium
og gode gamle Odel Lybørge. Ja, Lys, det er
opaa Vort at vi kan staa, at kan hold
helt Lys til Jor, og at det været Chokolade.
Ja, had man under hjerne en lille glans-
fuld Periode. den bliver vel ikke lang, -
man kunde ret. men tank, at kunne
ud af sin Tald - det maa da være hestigt.
Hj, Lys, ja til alle de Lærende - alle
forelsket da. I al ej 10,000 Lys. den skal
I nok faa, naar I bare maa beholde Lys
en halv Lue har. I har 6000 Lys. de giver
mig 270 en Lys. 154 har I i Lægen, det er
424. For dem kan I have 300 Ls. Obligationer
en Lys. saa kan du lidt Lys ud. - men
kan aldrig ide, hvordan det kan gaa. I kunde
jo faa Lys til at have mig en forelsket
af en Skap, - det er i al Tald mere morsomt
at have Røge at manøvrere med, end at

de the Livrente. — Forceling har i jo ingen faar
endnu, men dea elser at til jst April onthoud
sunder han os Pallanus. 'Ondel Sybergs traller i
langere ud. Skellids Tutte saa jo ud med en
veldig broccaffigt, — men det blev ji ikt til pas-
sine. — — — ha, saa ikt kom ji igaa. Saa
jok ji over til Funge og spiste til Aften sam-
men med Funge og Maane. Afsaen var inde
paa Tagt. Han har smit enesjok mit, — ji til
ikke haat lange — holdt op at Paa lange og har
nu laget fast igaa. At han dog ikke har saa
at drinke by igaa! I har al den Sprit over
preserverende. Funge er alligevel lidt godt til
Pas. De Penge har jo violet veldig strumleende.
Hun kommer ud af hans gamle Lall, som altid
har pinte hende og den afraal, rone by Ligt. Tot-
by den er nu uelbygende. Hun har hun afraal
lige Ligt 100 Kr. paa et Maas, saa hun har
hatt befirmationsudstys til Maane, — mig og
og en Kerlet og en Republike, — Lodder o.s.o. Det
er jo paa Spudag. Palmerendag. den skal ikke bare
Spot af Fyldig hed, — den mig og 1/2 til desert.
I giver ham et Fotografiapparat. Tutte har end
10 Kr. som i skal ikke for. I sender 5 Koler en
Tegneby (til Penge) for dem. De ut jo gerne

have nogle af de had-tinde Caser at vice frem
til I vil have Læs, saa kunde I have mig
en Hæbe Jettens. - kan elen jo at spæd L'homme,
- el. Roper om Fugle. el. Lommeblader. Pj
til manne at hys alle skal holde det hem-
meligt for Ta hnd^{pen} thm kan saamand fast
vende ham L'et. Vi har vaet saa beledne
med Konfirmationer i hele vores Borneflo, en
det kan de jerne paaskene paa Maane.
Igaar Eft. var han til Oveshøj i Kirken.
I kan der over mens de blader sig paa
at faa dermed. Det viste sig at manne alle
kunde Træartiklerne. den job i hand kan
leot. Of han kunde alle huse, hvad Salnes
de skule kunne. Heltin kan han da alle
op. de saa saa spænde ud, da de vandte
afsted dermed. - Lige, I har faet saalen
en god Læ. I vil apaa flotte mig L'et
med mine Biddanne. I vil iwise mig
til en hele hainlandsre i Sammes! Rhin-
rejen, - Kohn af Holland. Vi snalle megst
om det af Hinge glade sig saadan. - det
saa kunde det jobe, at der apaa en L'et
forrige i Verden for hende. - det en hnn
sandy alle forvant med. - Vi vil hve
i Rutebiler af se paa Landstaker af male
af se paa Kunst naturlijin. Det skal

[illegible]

i Aften. I Roen Gje med Huset men har de
 det ogsaa spænde om den enden. I maas og
 af se efter inden j cyder ud. - I glæder
 mig til de er hjemme igen. Det er saa
 kært naar de er bak. - I Aften var j
 til Concert paa Thorpe. Den var god. En
 Berner sang heilig og Chr. Kirkenes spillede
 guddommeligt. Hvi har dog spille vid-
 underligt. En Chorus af børn. Den
 er lidt mors og evigaldig. -
 Hvi er det mærkeligt at de er begyndt at
 græse paa Luthertid. Nu kan I rigtig
 holde Gje med det. Børn det end alle man
 bare rigtig lange. - Og hvi der lig, at der
 var her penge at planlægge med. Eller
 havde der været en "aber" ved at flytte ind
 i et større Hjem. Det kostede mig adskillig
 hundreder at flytte ind her, og det er da i
 det Ruu. - Men der paa Brichhaas
 kunde findes et og andet, I kunde for
 heligt. - Tank over det!!!!
 I have laadent et rent Bred for Tutte
 i dag. Det var saa mærkeligt at se lidt til
 hende i den Tid hun var i Odense. Hun er en
 heligt - det er Tutte. - Hvi er det der lig
 at Tutte er anbragt. Vi var sammen med
 Dr. Torberg til Thorvalds Gaard og cykler saa godt
 om hvi. -

Der har været meget Himmer og Himmel med en stor Skandale af en
 stor, vildest Hæder med gode Gje. I faldt alle de. Nu, der har jeg bare
 en